

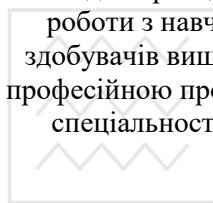
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально–науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економіки природокористування

06-03-269

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення практичних занять та виконання самостійної
роботи з навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» для
здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-
професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІ економіки та
менеджменту
Протокол № 8 від 9 вересня 2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки для проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Мельник Л. В., Мельник Л. М., Котик О. В. – Рівне : НУВГП, 2020. – 19 с.

Укладачі: Мельник Л. В., к.е.н., професор кафедри фінансів та економіки природокористування; Мельник Л. М., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економіки природокористування; Котик О. В., ст. викладач кафедри фінансів та економіки природокористування.

Відповідальний за випуск: Ляхович О. О., к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів та економіки природокористування.

Керівник групи забезпечення
спеціальності

Мельник Л. В.

© Мельник Л. В., Мельник Л. М.,
Котик О. В., 2020
© НУВГП, 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Дисципліна «Банківський менеджмент» викладається для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок управління фінансовими потоками, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банку.

Після вивчення дисципліни студент повинен **бути здатним:**

раціонально організувати процес управління фінансовою діяльністю банку;

застосовувати методи інтегрованого управління активами і пасивами банку;

обирати оптимальний варіант формування ресурсної бази банку;

визначати доцільність та ефективність застосування фінансових інструментів управління;

складати стратегічний та оперативний план діяльності банку;

обґрунтовувати прийняття раціональних управлінських рішень у банку.

Дисципліна «Банківський менеджмент» забезпечує отримання таких **загальних та спеціальних компетентностей** як:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності банківської установи,
- здатність застосовувати управлінські навички у сфері банківської справи;
- здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері банківської справи;
- здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері банківської справи;

- здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері банківської справи;

- здатність виявляти та забезпечувати нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх фінансових загроз діяльності банківських установ.

Вивчення даного курсу дозволить студентам отримати наступні *програмні результати*:

- використовувати фундаментальні закономірності розвитку банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

- відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у банківської справи;

- доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях;

- вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері банківської справи та управляти ними;

- застосовувати управлінські навички у сфері банківської справи;

- здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності банківської установи;

- застосовувати поглиблені знання у сфері банківського менеджменту для прийняття рішень;

- обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері банківської справи та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;

- оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності банківської установи та опрацюванні її результатів;

- застосовувати сучасні фінансові технології та новітні інструменти у сфері банківської справи з метою використання резервів та пошуку можливостей розвитку банківських установ;

- застосовувати поглиблені знання в у сфері оцінки зовнішніх та внутрішніх загроз, ризиків, небезпек та підвищення стійкості банківської установи.

2. ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретичні основи банківського менеджменту

Предмет, завдання та функції банківського менеджменту. Напрями банківського менеджменту. Інструментарій менеджменту у банку. Правові основи банківського менеджменту.

Література [1, 5, 9, 14, 15, 19]

Тема 2. Організація банківської діяльності та управління банком

Сутність і зміст організації банківської діяльності. Види банківських установ за організаційною структурою. Суб'єкти управління банку та їх повноваження.

Література [1, 3, 5, 9, 10, 14, 15, 19]

Тема 3. Планування банківської діяльності

Сутність процесу планування у банках. Види планування банківської діяльності. Етапи та організація процесу планування. Фінансове планування і бюджетування у банку.

Література [1, 3, 5, 9, 10, 14, 15, 17, 19]

Тема 4. Управління власним капіталом банку

Сутність та функції банківського капіталу. Види банківського капіталу. Аналіз власного капіталу банку. Методи управління власним капіталом банку.

Література [1, 3, 4, 5, 6, 10, 13, 19]

Тема 5. Управління зобов'язаннями банку

Склад та структура зобов'язань банку. Аналіз зобов'язань банку. Методи управління залученими коштами банку.

Література [1, 3, 4, 5, 6, 10, 13, 19]

Тема 6. Управління кредитним портфелем банку

Сутність, етапи та принципи управління кредитним портфелем банку. Визначення доходності кредитного портфеля та методи ціноутворення за кредитами. Аналіз якості кредитного портфеля.

Методи управління проблемними кредитами.

Література [1, 4, 6, 7, 13, 16, 20]

Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю банку

Склад та структура портфеля цінних паперів банку. Фактори впливу на формування портфеля цінних паперів банку. Види інвестиційних стратегій банківської установи. Методи визначення доходності портфеля цінних паперів.

Література [1, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 19]

Тема 8. Управління активами та пасивами банку

Сутність управління активами та пасивами банку та принципи управління. Організація процесу управління активами і пасивами банку. Методи управління активами та пасивами банку. Стратегії управління активами та пасивами банку.

Література [1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 13, 16]

Тема 9. Управління банківськими ризиками

Сутність управління банківськими ризиками. Види ризиків банківської діяльності. Оцінка ризиків банківської діяльності. Методи управління ризиками.

Література [1, 2, 4, 7, 8, 11, 12, 21]

Тема 10. Управління ліквідністю та прибутковістю банку

Загальні принципи управління ліквідністю банку. Стратегії управління ліквідністю банку. Методи оцінювання потреби в ліквідних коштах. Механізм управління прибутком банку.

Література [1, 4, 5, 8, 10, 18, 19, 21]

Тема 11. Внутрішній контроль діяльності банку

Види фінансових криз банківських установ та причини їх виникнення. Діагностика кризи комерційного банку. Вибір моделі антикризового управління в банку.

Література [1, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 21]

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Задача 1. Перший Український Банк (ПУБ) отримав від Міжнародного Банку (МБ) кредит у євродоларах на 5 млн. терміном на один рік. Кредит видано під плаваючу ставку, яка переглядається кожні 3 місяці і базується на 90-денній ставці LIBOR. Наступна дата перегляду ставки за кредитною угодою —16 червня, є також датою поставки ф'ючерсного контракту на євродоларовий тримісячний депозит.20 березня на засіданні Комітету з управління активами та пасивами ПУБ було проаналізовано прогноз зміни відсоткових ставок, згідно з яким 90-денні ставки LIBOR зростуть із поточного рівня 7,5% річних до 8,2% річних 16 червня. Комітет вирішує хеджувати відсотковий ризик за допомогою операцій з євродоларовими ф'ючерсними контрактами і віддає наказ

11 співробітникам казначейства банку продати необхідну кількість контрактів. Наступного дня,21 березня, менеджер зв'язується з брокером ф'ючерсної біржі, який повідомляє, що євродоларовий ф'ючерсний контракт на червень котирується на Міжнародній Лондонській біржі фінансових ф'ючерсів (LIFFE) з індексною ціною 92.50. Оскільки керівництво ПУБ чекає зростання 90-денної ставки на 70 базисних пунктів протягом наступних трьох місяців (а отже, падіння ціни червневих ф'ючерсів до рівня 91.80), то менеджер відає наказ брокерові щодо продажу 5 ф'ючерсних контрактів на червень. Описати угоду

Задача 2. Статутний капітал банку в розмірі 15 млн. грн. розподілено на 950 звичайних і 100 привілейованих акцій. Дивідендна ставка за привілейованими акціями – 25 % річних, прогнозований прибуток банку – 3 млн. грн. Обчисліть прогнозований грошовий прибуток акціонерів (номінал усіх випущених акцій є однаковим).

Задача 3. Маємо такі дані про стан банківської системи України (таблиця 1). За даними таблиці проаналізуйте динаміку діяльності банківської системи станом на 01.01.2014 р., 01.01.2016 р., 01.01.2018 р., 01.01.2020р., здійсніть і розрахунки запропонованих показників та

Таблиця 1

Показники діяльності банків України

Показники діяльності	Станом на 01.01. 2014 р.	Станом на 01.01. 2016 р.	Абс. відх.	Станом на 01.01. 2018 р.	Абс. відх.	Станом на 01.01. 2020 р.	Абс. відх.
1. Пасиви, усього, млн грн	1054280	1278095		1 254385		1333831	
2. Зобов'язання банків, млн грн	898793	1085496		1150 672		1172723	
Питома вага , %							
3. Активи банків, млн грн	1054280	1278095		1 254 385		1333831	
4. Кредити надані, млн грн	825320	911402		965 093		1036745	
Питома вага, %							
5. Вкладення в цінні папери, млн. грн	87719	138 287		198 841		425803	
Питома вага, %							
6. Доходи, млн грн	142778	168888		199193		178230	
7. Витрати, млн грн	150 486	167 452		265793		202590	
8. Доходність активів							
9. Витратність зобов'язань							
10. Відхилення доходності активів над витратністю пасивів							

Задача 4. Визначити форму розрахунків або спосіб платежу для клієнтів банку «Альфа» з урахуванням наступних умов господарської діяльності:

- Німецька фірма «Грот» – із текстильною фабрикою за фактично відвантажену продукцію;
- Молокозавод – із спеціалізованим магазином «Молочник» за поставки молочної продукції;
- Меблева фабрика «Комфорт» - із лісгоспами, які розташовані в іншій місцевості і з якими фірма має разові господарські зв'язки за лісопродукцією;
- Фірма «Веселка» – із бюджетом за внесками до нього сум податків, зборів, інших обов'язкових платежів;
- Домобудівний комбінат – із металобазою для завершення розрахунків за актом звірки взаємної заборгованості.

Задача 5. Діяльність комерційного банку за 1 півріччя 2020 р. характеризується такими показниками, млн. грн.:

- Кошти суб'ектів господарювання – 12620,0;
- Вклади фізичних осіб – 13350,9;
- Міжбанківські кредити і депозити – 4 858,3;
- Кредити, надані суб'ектам господарювання – 35 748,5;
- Кредити, надані іншим банкам – 3 355,8;
- Кошти бюджету та позабюджетних фондів – 2 380,1;
- Кошти від НБУ – 963,0;
- Субординований борг – 715,3;
- Кредити, надані фізичним особам – 965,8;
- Вкладення в цінні папери – 2 952,4;

Згрупувати показники банківської діяльності на показники, які характеризують: пасивні операції банків, активні операції банків.

Проаналізувати структуру активів і пасивів системи банків України

Задача 6. Якого рівня прибутковості активів має досягти банк, аби забезпечити прибутковість капіталу на рівні 25 %, якщо відношення власного капіталу до активів становить: а) 1:30; б) 1:15? Необхідно здійснити запропоновані розрахунки показників та зробити висновки щодо управлінських рішень банку.

Задача 7. Депозит у сумі 20 тис. грн. покладено в банк під 15 % річних на 4 місяці. Який дохід отримає вкладник через 4 місяці.

Задача 8. Банк «Галичина» здійснює операції із залученням грошових коштів населення у вклади і депозити. На початок 15 квітня на рахунках громадян – 15,0 млн. грн. Того ж дня обороти за надходженням коштів становили 0,3 млн. грн., а за видатками – 12 млн. грн. Облікова ставка НБУ – 5 % річних, а депозитна ставка, передбачена в договорі – 15 % річних. Визначте розмір депозитів і вкладів, які можуть бути використані банком як ресурси.

Задача 9. За допомогою вихідних даних ПАТ «Інвест-банк» обчисліть мультиплікативний ефект банку та поясніть економічне призначення розрахунку цього показника, якщо:

- Валовий прибуток банку – 27591 тис. грн.
- Відсотковий прибуток банку – 16497 тис. грн.
- Валові витрати банку – 25009 тис. грн.
- Відсоткові витрати банку – 7059 тис. грн.
- Економічна рентабельність банку – 6,1 %
- Зобов’язання банку – 296454 тис грн.
- Платні залучені ресурси – 136370 тис. грн.
- Сукупні активи банку – 349 078 тис. грн.

Задача 10. Обчисліть поточне значення боргу, якщо необхідна сума через 3 роки буде складати 800 тис. грн. Проценти нараховуватимуться: а) за ставкою 12% в кінці кожного року; б) за ставкою 3% в кінці кожного кварталу; в) за ставкою 10% річних в кінці кожного місяця.

Задача 11. На основі вихідних даних ПАТ «Комфорт»: у 2019р. активи банку становили 496857 тис грн, у 2020 р. вони зростуть до 529640 тис. грн. Прибутковість капіталу банку в 2020 році планується

на рівні 11,6 %. У 2020 р. доходи банку складуть 49573 тис. грн, а витрати – 38764 тис. грн. Весь прибуток банку оподатковується за діючою ставкою (18 %). Розрахуй розмір власного капіталу банку в 2019 році та суму нерозподіленого прибутку, необхідної для підтримки на колишньому рівні співвідношення між власним капіталом і активами банку. Також необхідно розрахувати частку утриманої банком прибутку.

Задача 12. Банку «Промінвест» надійшла заява заяву та інші документи від концерну «Земля» для одержання короткострокового кредиту в сумі 180 тис. євро для розрахунку із фірмою BMW (Німеччина). Кредит запрошується на 5 місяців під 15 % річних, формою забезпечення виступає гарантія банку «Промінвест». Визначте, які документи повинен подати концерн «Земля» для одержання кредиту та поясніть порядок сплати процентів і погашення боргу. Визначте суму кредиту, що сплачуватиме позичальник щомісяця.

Задача 13. Кредит у розмірі 20 млн. грн. видається на 3,5 роки. Ставка відсотків за перший рік – 20%, а за кожне подальше півріччя вона зменшується на 1%. Визначте множник нарощування і нарощену суму.

Задача 14. До закінчення ф'ючерсного контракту на акції компанії Кванта залишається 100 днів. Контракт нараховує 120 акцій. Ставка без ризику складає 9% річних. Інвестор, який володіє портфелем акцій компанії Світло в кількості 10 000 шт., вважає, що можливе суттєве падіння їх курсової вартості, і хеджує свою позицію за допомогою ф'ючерсу на акції цього емітента. Визначте, яку кількість ф'ючерсних контрактів необхідно відкрити.

Задача 15. Банк надав у позику під 15% річних певну суму коштів. Цю суму коштів банк отримав як депозит під 8%. На різниці цих операцій він заробив 1,5 млн. грн.. Визначте суму грошей, яку використовував банк.

Задача 16. Курс долара дорівнює 28,05 грн./дол., п'ятимісячну ставку без ризику за гривнею 8 % річних, за доларами – 3% річних. Визначте п'ятимісячну форвардний курс долару.

Задача 17. До закінчення форвардного контракту залишається 105 днів. Ціна постачання акції за контрактом дорівнює 105 грн. ціна спот акції – 160 грн. Ставка без ризику – 13% річних. Особа з довгою позицією перепродає контракт на вторинному ринку. Визначте ціну контракту, якщо фінансовий рік дорівнює 365 днів.

Задача 18. Визначте значення показника адекватності регулятивного капіталу банку за такими даними:

- 1)регулятивний капітал банку – 75 млн. грн.;
- 2)активи за ступенем ризику:
  - а) I група активів – 350 млн. грн.;
  - б) II група активів – 450 млн. грн.;
  - в) III група активів – 850 тис. грн.;
  - г) IV група активів – 1200 млн. грн.;
  - г) V група активів – 4000 млн. грн.;
  - д) VI група активів – 90 млн. грн.

Задача 19. Власний капітал банку – 6 млн. грн, сума залучених депозитів, за якими сплачують 8 % річних, становить 70 млн. грн. Річні витрати на організацію банківської діяльності – 3,2 млн. грн. Банк надав кредитів на суму 59 млн. грн за ставкою позичкового процента 15 % річних. Визначте величину і норму банківського прибутку.

Задача 20. Перед менеджментом банку поставлено завдання підвищити показник прибутковості капіталу ROE до 13%. Банк має активи в розмірі 16000 тис. грн., а капітал становить 2700 тис. грн. Операційні витрати плануються в розмірі 600тис. грн., податки – 100тис. грн., непроцентні доходи 50 тис. грн. Знайдіть процентний дохід, який забезпечив би бажаний рівень прибутковості капіталу.

Задача 21. На основі вихідних даних ПАТ «Інвест-банк», тис. грн.,

необхідно розрахувати економічну рентабельність банку в аналізованому періоді та зробити відповідні економічні висновки

№ з/п	Показники	2019 р.	2020 р.
1.	Валовий прибуток	30528	37001
2.	З нього процентний прибуток	25968	29461
3.	Валові витрати	26998	34004
4.	З них процентні витрати	18996	22985
5.	Сукупні активи	290603	350048

Задача 22. Інвестор вкладає 200 000 грн. на 1 рік до комерційного банку. При цьому очікувані темпи економічного росту становлять 2,5%, очікувані темпи інфляції —10%, а ризик неповернення коштів —4%. Розрахувати базову ринкову депозитну ставку.

Задача 23. Клієнт придбав у банку опціон САР на умовну суму 400 млн.дол. терміном на один рік, який базується на тримісячній ставці LIBOR. В угоді зафіксовано максимальну ставку САР на рівні 15,0%. Кожні 3 місяці рівень ставок переглядається й проводяться відповідні розрахунки. Найближча довідкова дата —01.04, наступна така дата — 01.07. Ці дати збігаються з датами перегляду ставок за кредитом, який був наданий клієнтові іншою стороною. Розрахувати суму платежу, що її банк виплатить клієнтові, коли на 01.04 тримісячна ставка LIBOR була зафіксована на рівні 11,5%.

Задача 24. Банк видав кредит клієнтові в сумі 4000 000 дол. США на 180 днів з 01.03 за плаваючою ставкою LIBOR. Ставка переглядається щомісяця. Передбачаючи зниження ставки LIBOR, банк одночасно запропонував клієнтові продати угоду FLOOR, в якій фіксувалася б ставка на рівні 7%. Клієнт погодився, і банк виплатив йому опціонну премію за угоду FLOOR. Протягом періоду дії угоди FLOOR ставки двічі фіксувалися на рівні, нижчому за рівень FLOOR: 01.04 —7,7% і

01.05 — 7,4%. Обчислити суму виплат за угодою FLOOR.

Задача 25. Норма обов'язкових резервів становить 11 %. Величина депозитів комерційного банку — 20 тис. дол. Банк може видати кредити обсягом не більше 17,8 тис. дол. Які збиткові резерви банку у відсотках от депозитів?

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Економічна характеристика банку. Базові принципи функціонування і розвитку комерційного банку.
2. Напрями діяльності банківського менеджменту — фінансовий і організаційний.
3. Фінансовий менеджмент та його місце у системі управління банком.
4. Інструментарій фінансового менеджменту у банку.
5. “Магічний трикутник” банківського менеджменту.
6. Особливості фінансового менеджменту у банку в умовах перехідної економіки.
7. Органи управління банком та їх повноваження.
8. Варіанти організації банківської діяльності. Лінійні і штабні структури банку.
9. Організаційна структура комерційного банку, її основні види.
10. Відповідальність і делегування повноважень у вітчизняному комерційному банку.
11. Сучасні тенденції у формуванні організаційної структури банку.
12. Планування в банківському менеджменті. Види планів, які складаються на різних рівнях комерційного банку.
13. Види стратегій в аспекті базових принципів функціонування і розвитку банку.
14. Оперативне планування. Складання бізнес-плану в комерційних банках.
15. Фінансове планування і бюджетування в банку.
16. Формування дохідної і витратної частини бюджету банку.
17. Методологія оцінювання капіталу комерційних банків за вимогами Базельської конвенції і директив Європейського Союзу.

18. Вимоги НБУ до капіталу комерційних банків України та їх вплив на політику діяльності банку.
19. Проблема адекватності капіталу комерційного банку.
20. Планування комерційним банком потреби у власних коштах.
21. Джерела зростання капіталу: їх переваги і недоліки.
22. Дивідендна політика в банку. Суть оптимальної дивідендної політики банку.
23. Суть та зміст банківської політики щодо мобілізації ресурсів.
24. Фактори, що враховуються при залученні ресурсів.
25. Формування оптимальної структури пасивів банку.
26. Визначення вартості банківських ресурсів.
27. Організаційна структура кредитування, функції складових.
28. Кредитна політика банку та її реалізація.
29. Ціноутворення банківських кредитів.
30. Управління інвестиційним портфелем банку.
31. Інвестиційні стратегії, що використовуються в банківському менеджменті.
32. Позабалансове фінансування: поняття, причини розповсюдження та механізм застосування..
33. Сек'юритизація активів комерційними банками.
34. Управління банком під аспектами дотримання вимог регулюючих органів, мінімізації витрат, орієнтації на потреби клієнтів, прибутковості.
35. Стратегії управління активами і пасивами банку. Застосування стратегії управління прибутковістю і ризиками. Моделі управління банку.
36. Система аналітичних показників при реалізації інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку.
37. Методи управління активами і пасивами.
38. Методи управління, пов'язані з позабалансовою діяльністю.
39. Організація та функції Комітету з управління активами і пасивами (ALCO).
40. Використання опціонів для хеджування банківських ризиків.
41. Методи та інструменти управління ліквідністю комерційного банку.
42. Способи визначення потреби в ліквідних коштах комерційного

банку.

5.ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Сутність та особливості банківського менеджменту.
2. Цілі і функції банківського менеджменту.
3. Розвиток системи банківського менеджменту.
4. Антикризове управління банками.
5. Принципи і задачі організаційної побудови банку.
6. Основні типи організаційних структур у банках.
7. Особливості реорганізацій у структурі банку.
8. Організація управління регіональною мережею банку.
9. Стратегічне управління комерційним банком.
10. Стратегічне планування діяльності комерційного банку.
11. Структурування бізнесу банку для реалізації фінансових цілей.
12. Фінансове планування як інструмент формування і впровадження
13. стратегії комерційного банку.
14. Цілі, задачі і функції внутрішнього контролю комерційного банку.
15. Організація внутрішнього контролю комерційного банку.
16. Особливості внутрішнього контролю за напрямами діяльності комерційного банку.
17. Внутрішній контроль та аудиторські перевірки.
18. Сучасні методи і принципи управління персоналом.
19. Особливості і структура банківського персоналу.
20. Планування і добір персоналу.
21. Оцінка персоналу.
22. Мотивація і управління розвитком персоналу.
23. Особливості маркетингової діяльності у банківській сфері.
24. Маркетингові дослідження банківського ринку.
25. Маркетинговий менеджмент у банку.
26. Формування клієнтської бази банку.
27. Цільова програма залучення коштів населення.
28. Необхідність і підходи до оцінки діяльності комерційного банку.
29. Рейтингова система оцінки надійності CAMEL.
30. Рейтингова система RATE.

31. Сутність і структура власного капіталу комерційного банку.
32. Оцінка та аналіз достатності капіталу комерційного банку.
33. Управління власним капіталом банку.
34. Сутність і структура зобов'язань комерційного банку.
35. Методи та інструменти управління залученими ресурсами банку.
36. Сутність та структура активів комерційного банку.
37. Кредитні операції в структурі банківських активів.
38. Управління кредитними операціями банку.
39. Активні операції банків з цінними паперами.
40. Розрахунково-касові операції у національній валюті України.
41. Діючі моделі обслуговування банків у системі електронних платежів (СЕП) Національного банку України.
42. Міжнародні розрахунки.
43. Система SWIFT.
44. Документарні операції в міжнародних розрахунках.
45. Банківський контроль валютних операцій і розрахунків.
46. Міжбанківські кореспондентські відносини.
47. Сутність і класифікація банківських ризиків.
48. Управління процентним ризиком комерційного банку.
49. Управління валютним ризиком комерційного банку.
50. Управління ринковими ризиками комерційного банку.
51. Доходи і витрати комерційного банку.
52. Прибуток і рентабельність комерційного банку.
53. Оцінка фінансового стану комерційного банку.
54. Управління ліквідністю комерційного банку.
55. Сутність і види банківських інновацій.
56. Послуги по управлінню готівкою та індивідуальне банківське обслуговування.
57. Технологічні і продуктові інновації.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз банківської діяльності : підруч. / А. М. Герасимович, І. М. Парасій-Вергуненко, В. М. Кочетков [та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Герасимовича. Київ : КНЕУ, 2010. 599 с.

2. Бобиль В. В. Антикризове управління банківськими ризиками: моногр. Дніпропетровськ: Вид. Свідлер А. Л., 2012. 270 с.
3. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 318 с.
4. Довгань Ж. М. Фінансова стійкість банківської системи України: проблеми оцінки та забезпечення: моногр. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. 450 с.
5. Довгань Ж. М. Менеджмент у банку: підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 512 с.
6. Ковальчук К. Ф. Банківські операції: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2012. 232 с.
7. Криклій О. А. Управління кредитним ризиком банку. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. 86 с.
8. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2014. 400с.
9. Лачкова В.М. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посіб. Харків: видавець Іванченко І.С., 2017. 180с
10. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України N 315 від 02.06.2009 р. URL: <http://zakon.nau.ua>.
11. Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків «Система оцінки ризиків» : Постанова Правління НБУ N 104 від 15.03.2004. URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc>.
12. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України: Постанова Правління НБУ N 361 від 02.08.2004 р.
13. Про затвердження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих витрат за активними банківськими операціями N 23 від 25.01.2012 р. URL: <http://www.liga.com.net>. зва з екрану.
14. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00.
15. Про Національний банк України: Закон України № 679 - XIV від 20.05.1999.

16. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України №2664-III від 12.07.2001.

17. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України

№ 4452-VI від 23.02.2012 р.

18. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України: положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2009 р. N 259. URL: www.rada.gov.ua.

19. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку: підруч. Київ: КНЕУ, 2012. 280 с.

20. Слав'юк Р. А. Кредитування і контроль : підруч. / заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка. Київ: УБС НБУ, 2012. 375 с.

21. Слав'юк Р. А. Управління проблемними активами в банках: моногр. / за ред. Р. А. Слав'юка. НБУ, Університет банк. справи. Київ: УАБС НБУ, 2012. 370 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
2. Економічна статистика: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Державна регуляторна служба України URL: [http:// www.dkrp.gov.ua](http://www.dkrp.gov.ua).
4. Періодичні видання Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id15727773